B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
Ronald ter Hoeven	2 Leefomgeving	11 Duurzame steden en gemeenschappen 12 Verantwoorde consumptie en productie

b en w-vergadering	agendapunt	bijlage(n)

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Aanbesteding verwerking restafval

INHOUD VOORSTEL
- Instemmen met de aanbestedingsstrategie voor de Europeese aanbesteding van de overslag, transport en verwerking van het huishoudelijk restafval.
- Arnhem te mandateren om namens de gemeente Rheden op te treden als aanbestedende dienst tijdens de Europese aanbestedingsprocedure. Daarbij is ondermandaat voor de voorlopige en definitieve gunning van de opdracht aan de door de MRA aangestelde projectleider van de aanbesteding of diens plaatsvervanger toegestaan.

1 Wat is de aanleiding?

De huidige overeenkomst die Rheden heeft voor de overslag, natransport en verwerking van restafval eindigt per 31 december 2024. Deze overeenkomst is in 2018 tot stand gekomen, via een gezamenlijke aanbestedingsprocedure met meerdere gemeenten.

De gemeenten Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar werken informeel samen op het gebied van afvalbeleid. Deze samenwerking beoogt synergie in de regio te creëren en schaal- en kostenvoordelen te benutten bij grootschalige projecten. Zij wisselen informatie uit bij verschillende aspecten in het afvalbeleid en trekken waar mogelijk samen op bij grote aanbestedingen. Zo ook bij de voorliggende aanbesteding voor de verwerking van restafval.

Voor de nieuwe overeenkomst is het doorlopen van een Europees aanbestedingstraject noodzakelijk. Ten behoeve van het aanbestedingstraject is een werkgroep samengesteld bestaande uit afval- en inkoopdeskundigen, afkomstig uit een deel van de deelnemende gemeenten. Deze werkgroep is aangevuld met een deskundige van een ingehuurd adviesbureau.
De werkgroep heeft een Aanbestedingsstrategie opgesteld in het kader van de gemeenschappelijke aanbesteding van overslag, natransport en verwerking van restafval van de genoemde gemeenten. Ten behoeve van verdere deelname aan de gemeenschappelijke aanbesteding moet een gemeente met deze Aanbestedingsstrategie hebben ingestemd.

De uitgangspunten worden doorvertaald in een bestek dat via TenderNed gepubliceerd gaat worden. Het streven is om de definitieve gunning voor de nieuwe overeenkomst in november 2024 te realiseren.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Europeese aanbestedingsregels
Inkoopbeleid gemeente Rheden

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Door de gezamelijke aanbesteding ontstaat de mogelijkheid om (extra) eisen te stellen aan duurzaamheid.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Algemeen

Doelstelling is het verkrijgen van schaalvoordeel door de gezamenlijke aanbesteding. Door deze schaalvergroting wordt prijsvoordeel gerealiseerd en wordt de mogelijkheid gecreerd om extra aandacht te besteden aan duurzaamheid.

In totaal wordt circa 68.000 ton restafval aanbesteed, waarvan circa 7.000 ton afkomstig van de gemeente Rheden.
Deelname aan de aanbesteding is niet vrijblijvend. Als wordt ingestemd met het voorliggende voorstel verplicht de gemeente zich tot contractvorming met de winnaar van de aanbesteding.

Marktverkenning

Door deze werkgroep is een marktverkenning uitgevoerd. Uit de marktverkenning blijkt dat recente verwerkingstarieven uit recente aanbestedingen lager liggen dan de huidige contractprijs.
Qua verwerkingsmarkt zijn er weinig ontwikkelingen ten opzichte van de situatie in 2018.

Uitgangspunten aanbesteding

De belangrijkste elementen in de Aanbestedingsstrategie zijn:

Algemene uitgangspunten

- De aanbestedingsprocedure wordt gezamenlijk met de MRA-gemeenten doorlopen.
- Iedere gemeente krijgt een eigen overeenkomst met een opdrachtnemer. De verschillende af te sluiten overeenkomsten kunnen onafhankelijk van elkaar worden verlengd en beëindigd.
- Gemeente Arnhem krijgt het mandaat om als penvoerder de gehele aanbesteding uit te voeren, tot en met het ondertekenen van de definitieve gunning namens de deelnemende gemeenten.

Opdrachtomschrijving

- De aanbesteding is gericht op het afsluiten van een overeenkomst die toeziet op de overslag van het ingezamelde restafval op een door de opdrachtnemer in te richten locatie[1], transport naar de verwerkingslocatie en verwerking van restafval dat in de MRA-gemeenten wordt ingezameld. Onder restafval wordt zowel het fijn huishoudelijk restafval verstaan als het grof huishoudelijk restafval. Het fijn restafval en grof restafval worden apart aanbesteed.
- De contractperiode is 4 jaar met de optie van 2 x 2 jaar verlenging.

Selectie- en gunningscriteria

- De beoordeling van de inschrijvingen vindt plaats op basis van prijs en duurzaamheid.
- Punten voor duurzaamheid worden toegekend voor de CO2-uitstoot bij zowel het transport (van overslaglocatie naar verwerkingslocatie) en verwerking
- Er wordt geen gebruik gemaakt van een prijsplafond.

[1] Er worden eisen gesteld aan de rijafstand tot deze overslaglocatie

Perceelindeling
De opdracht wordt in percelen verdeeld.
Vanwege de mogelijke aanwezigheid van lachgascilinders in het restafval wordt de opdracht in drie percelen verdeeld:

1. Verwerking van het huishoudelijk restafval (HRA) inclusief uitsortering lachgascilinders;
2. Verwerking van het HRA exclusief uitsortering lachgascilinders;
3. Verwerking van het grof huishoudelijk afval (GHA) en aanvullend sortering van het GHA zoals ingezameld via de huis aan huis route.

De gemeente Arnhem zal vanwege de aanwezigheid van lachgascilinders in hun HRA gebruik maken van perceel 1 en 3. De overige gemeenten maken gebruik van perceel 2 en 3 omdat bij deze gemeenten de problematiek met lachgascilinders niet speelt..

Social return
Voor de beoordeling van de mate van het toepassen van Social Return vraagt de Aanbestedende dienst naar de PSO certificering.

Proces
Om te komen tot een nieuwe overeenkomst is een Europeese aanbesteding noodzakelijk. Het aanbestedingstraject wordt begeleid door De Connectie. De gemeente Arnhem zal voor een gestructureerd proces het mandaat krijgen om als penvoerder de gehele aanbesteding uit te voeren, tot en met het ondertekenen van de definitieve gunning namens de deelnemende gemeenten.

De daadwerkelijke contractvorming, zijnde het ondertekenen van het contract dat als bijlage van het bestek is opgenomen, zal op individuele basis door de deelnemende gemeenten zelf worden gedaan. Ingangsdatum van de overeenkomst is voorzien op 1 januari 2025.

Omdat de projectplanning krap is is er geen ruimte voor een tussenstap om het bestek vóór publicatie ter goedkeuring aan uw College voor te leggen. De gemeente Rheden verbindt zich na instemming met de Aanbestedingsstrategie aan definitieve deelname aan de aanbesteding en tot contractvorming met de winnaar van de aanbesteding.

Planning
De publicatie van het bestek staat gepland voor begin juli. Uitgaande van een regulier proces kan dan eind oktober/begin november de definitieve opdracht worden verstrekt.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Bij Europeese aanbesteding ontstaat de prijs door marktwerking. Er is op voorhand geen voorspelling te geven van de nieuwe verwerkingsprijs. Gezien de huidige marktsituatie mogen we echter aannemen dat de aanbesteding zal leiden tot lagere verwerkingstarieven (en dus lagere afvalbeheerkosten en dus lagere afvalstoffenheffing).

De verwerkingstarieven worden gedekt uit de Afvalstoffenheffing. Dit is een doelbelasting: wijzigingen in de tarieven hebben geen direct effect op de gemeentelijke begroting. Omdat de Afvalstoffenheffing bijdraagt aan de lastendruk van de inwoners is er, afhankelijk van politieke keuzes, wel een potentieel indirecte effect op de begroting.

6 Wat zijn de risico's?

Geen regionale verwerking
In principe leent een Europeese aanbesteding zich niet om regionale verwerking als harde eis op te nemen. In het bestek zijn wel de transportafstand opgenomen in de wegingsfactoren van de gunning. Het is mogelijk dat er maatschappelijke onvrede ontstaat op het moment dat de nieuwe verwerker buiten de regio ligt. Dit is echter een voortzetting van de huidige situatie.

Bezwaar tegen voorgenomen gunning
Wanneer een inschrijver het niet eens is met de gunning kan dit leiden tot een juridische procedure. In principe is dit al meegenomen in de gehele aanbestedingsprocedure maar als de bezwaarmaker een fundamentele zaak aankaart kan dit leiden tot een later tijdstip van gunning. Dit zou er toe kunnen leiden dat het contract niet per 1 januari 2025 kan ingaan en de gemeente vanaf dat moment het restafval niet kwijt kan. Er zal in dat geval contact met de huidige verwerker Attero worden opgenomen om het bestaande contract tijdelijk te verlengen.
Er is op voorhand geen aanleiding om aan te nemen dat er bezwaren zullen komen.

Andere overslaglocatie
De gemeente brengt momenteel het ingezamelde restafval vanuit de inzamelroute naar de huidige overslaglocatie in Duiven. In de nieuwe situatie kan het zijn dat het restafval naar een andere locatie gebracht moet worden. Dit leidt mogelijk tot een aanpassing van de kosten van de inzameling. Dit kan zowel in positieve zin als in negatieve zin zijn. Dit is inherent aan aanbesteden en marktwerking. In het bestek zijn randvoorwaarden opgenomen waardoor de mogelijke wijziging beperkt blijft.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
De Aanbestedingsstrategie is door de vakinhoudelijke ambtenaren van de deelnemende gemeenten geaccordeerd.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Het voorliggende besluit wordt gedeeld met de ambtelijke vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten en het bureau dat is ingehuurd voor de aanbesteding.
De gemeente Arnhem wordt schriftelijk geinformeerd over het mandateringsbesluit.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Ja, de inschrijvingen van marktpartijen worden beoordeeld en gescoord op de mate waarin zij aan de uitgangspunten voldoen.

Velp,